

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ...สำนักปลัด...งานยุทธศาสตร์และงบประมาณ...โทร.๐ ๔๔๖๖ ๖๘๗๕

ที่...บร. ๘๖๔๐๑/

วันที่...๒๖ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง...รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชัยศรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองชัยศรี

๑. เรื่องเดิม

ตามที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองชัยศรี ได้ประกาศใช้แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับความโปร่งใส องค์การบริหารส่วนตำบลหนองชัยศรี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ และคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองชัยศรี ที่ ๑๗๑/๒๕๖๕ แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชัยศรี เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริต และจัดทำรายงานติดตาม และสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่เกี่ยวข้องกับสินบน ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) จำนวน ๔ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑) การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การกีดกันให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก การพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒) การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (การใช้อำนาจตามกฎหมาย /การให้บริการตามภารกิจ)

๓) การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ (การจัดซื้อจัดจ้าง)

๔) การบริหารงานบุคคล

ทั้งนี้ ในแต่ละประเด็น ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย เหตุการณ์ความเสี่ยง และระดับของความเสี่ยง มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

๓. กฎหมาย/ระเบียบ

๓.๑ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑

๓.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๐)

๓.๓ หลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

๔. ข้อเสนอ/ข้อพิจารณา

เพื่อให้การดำเนินการประเมินความเสี่ยงดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นการป้องกันควบคุมและลดความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จึงขอรายงานผลการประเมิน ความเสี่ยงฯ (ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน) มาเพื่อโปรดทราบ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมา...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ).....

(นายณัฐภัทร ทิ้งโธสง)

ผู้ช่วยนักวิเคราะห์นโยบายและแผน

(ลงชื่อ).....

(นางสาวปาณิสรา มลิวรรณ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ความเห็น.....

(ลงชื่อ).....

(นายภูชงค์ สีหะวงษ์)

ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็น.....

(ลงชื่อ).....

(นางสาวสายยนต์ พางาม)

ตำแหน่ง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองชัยศรี

รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองชัยศรี

ความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเห็น.....

(ลงชื่อ).....

(นายเอกรัฐ นานอก)

ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองชัยศรี

○ 30

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
กับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองชัยศรี
อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ชื่อ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองชัยศรี อำเภอ หนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่เกิดการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทานเป็นลักษณะ Post-Decision

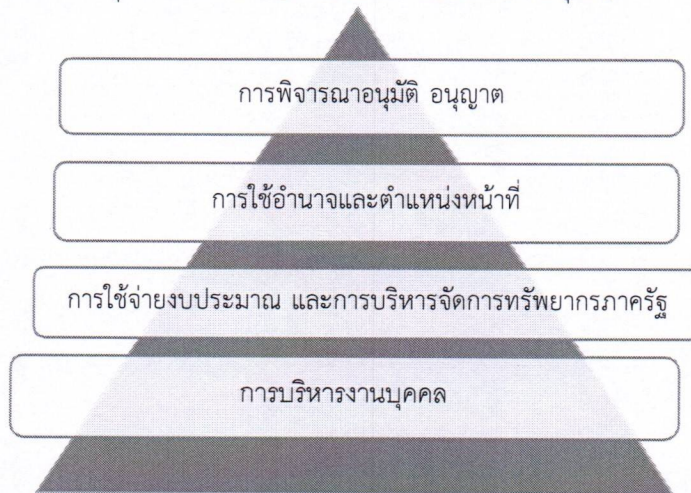
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

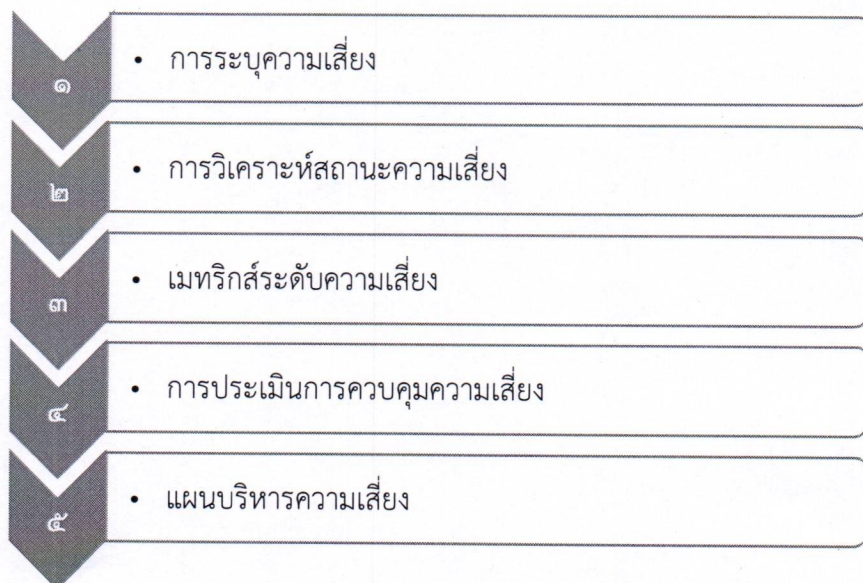
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก การพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ
๔. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการบริหารงานบุคคล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยใช้ดุลพินิจ	๑) ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับขั้นอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่มหรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้เร็วขึ้น ๒) ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้	๓	๓	สูง (High) 	๑) จัดทำคู่มือ และขั้นตอนการยื่นคำขอการอนุมัติ อนุญาต ๑ เพื่อประชาสัมพันธ์/ติดประกาศให้ประชาชนทราบ ๒) จัดกิจกรรม หรือประกาศเจตนารมณ์ นโยบาย ไม่รับเงิน หรือของขวัญ No Gift Policy ๓) จัดทำมาตรการจัดการเรื่องรางวัลทุกข้อ/ร้องเรียนของหน่วยงาน ๔) ให้มีระบบและช่องทางทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน ๕) โครงการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ	๑) บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎหมายรองรับ ซึ่งอาจขัดต่อระเบียบกฎหมาย ๒) บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญของการปฏิบัติงาน ยังขาดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน	๔	๒	ปานกลาง (Medium) 	๑) มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรทุกระดับให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม ๒) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ๓) จัดทำมาตรการการกระจายอำนาจของหน่วยงาน ๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการของหน่วยงาน ๕) พัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรผู้บริหาร สมาชิกสภา	

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
๓ การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน	๑) การจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงผู้มีอำนาจสามารถกำหนดผู้รับจ้างหรือมีการใช้ดุลยพินิจในการเลือกผู้เสนอราคา อาจทำให้มีการเรียกรับผลประโยชน์ได้ ๒) การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ	๔	๒	ปานกลาง (Medium) ☐	๖) จัดโครงการอบรมการส่งเสริมคุณธรรมบุคลากรของหน่วยงานเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต ๑) จัดกิจกรรม/ประกาศเจตนารมณ์ นโยบายไม่รับเงิน หรือของขวัญ No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ พร้อมทั้งประเมินผลฯ และติดตามการใช้มาตรการ ๒) ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมอย่างเคร่งครัด ๓) ส่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการฝึกอบรมตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงโทษทางวินัยกรณีการกระทำผิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทุจริตต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๔) จัดโครงการอบรมการส่งเสริมคุณธรรมบุคลากรของหน่วยงานเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต ๕) จัดกิจกรรมติดตามผลการควบคุมภายใน ๖) จัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต	

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
๔.การบริหารงานบุคคล	การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย การรับโอน การย้าย เลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงาน ไม่เป็นธรรม มีการช่วยเหลือพวกพ้อง หรือมีการเรียกรับผลประโยชน์	๓	๒	ปานกลาง (Medium) ☐	๑) มาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล/โครงการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม เพื่อให้บุคคลากรทุกระดับได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตมีคุณธรรม จริยธรรม ๒) จัดกิจกรรมการจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการ ๓) จัดกิจกรรม/ประกาศเจตนารมณ์ นโยบายไม่รับเงิน หรือของขวัญ No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ พร้อมทั้งประเมินผล และติดตามการเฝ้าระวัง	

หมายเหตุ : ๑. กรณีหน่วยงานที่ไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ให้ระบุว่า “ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับทรัพย์สินในกระบวนการงาน อนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มีการกึ่งการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก

สะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ต้องระบุให้ครบทุกประเด็น **